

DPA

DANSK
PRODUCENT
ANSVAR

Vejledning om vurdering af producentansvar for kabler og ledninger

Dansk Producentansvar, december 2023

DPA er en forkortelse for Dansk Producentansvar. DPA varetager de administrative opgaver, som er forbundet med miljølovgivningens regler om producentansvar for elektrisk og elektronisk udstyr, batterier og akkumulatører samt biler og udbetaling af skrotningsgodtgørelse for biler.

Producentansvaret har hjemmel i den danske Miljøbeskyttelseslov. Denne udmøntes i tre bekendtgørelser for de forskellige produkttyper, nemlig hhv. Elektronikaffaldsbekendtgørelsen, Batteribekendtgørelsen og Bilskrotbekendtgørelsen. De til enhver tid gældende lovtekster findes samlet på producentansvar.dk.

De danske bekendtgørelser tager udgangspunkt i tre EU-direktiver for samme produktområder, nemlig det såkaldte (W)EEE-direktiv, Batteridirektiv og ELV-direktiv. Også disse direktiver findes på producentansvar.dk.

Producentansvaret er baseret på princippet om, at den enkelte producent eller importør tager et livcyklusbaseret ansvar for sine produkter - fra design til produkterne er udtjente og skal miljøbehandles. Formålet er at fremme den cirkulære økonomi, hvor både produktion og miljøbehandling skal ske med størst muligt hensyn til og udnyttelse af de miljøfarlige, men også værdifulde ressourcer, der findes i denne type produkter.

Producent og importør bliver i det følgende benævnt producent under ét, da reglerne for de to grupper er ens.

Der kan anvendes følgende forkortelser: WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment) for elektronikskrot, BAT for batterier og akkumulatører og ELV (End of Life Vehicles) for udtjente biler.

Producentansvar for kabler og ledninger	3
Er kabler og ledninger elektrisk udstyr?	3
Hvordan foretager man vurderingen?	3
Hvilken betydning har det?	3
Eksempler på forskellige typer af kabler og ledninger	4
Konfektionerede	4
Ikke-konfektionerede	4
Monteret på elektrisk og elektronisk udstyr	4
Løse kabler solgt sammen med elektrisk og elektronisk udstyr	4

Producentansvar for kabler og ledninger

Denne vejledning beskriver kriterierne for vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang kabler og ledninger er omfattet af producentansvaret for elektrisk og elektronisk udstyr. Formålet er, gennem eksempler, at ruste virksomheder til selv at foretage vurderingen. DPA kan i tvivlstilfælde og på anmodning fra virksomheden selv, træffe konkret afgørelse af om et produkt eller en produktgruppe er omfattet af reglerne i elektronikaffaldsbekendtgørelsen, herunder hvilken kategori af elektronisk udstyr de tilhører, samt om der er tale om husholdnings- eller erhvervsudstyr.

Er kabler og ledninger elektrisk udstyr?

Udstyr, der er beregnet til transmission af elektrisk strøm, er omfattet af elektronikaffaldsbekendtgørelsens begreb elektrisk og elektronisk udstyr. Kabler og ledninger er altså som udgangspunkt omfattet af producentansvaret for elektronik, fordi de anvendes til transmission af strøm. Det er dog en forudsætning, at kablerne og ledningerne udgør et brugbart, funktionelt produkt og ikke blot består af et stykke kobbertråd i andre produkter.

Hvordan foretager man vurderingen?

Af praktisk betydning for vurderingen er det afgørende element, om et kabel eller ledning er monteret med stik i enderne. Sådanne kabler og ledninger kaldes for konfektionerede. De konfektionerede kabler og ledninger betragtes som hovedregel som færdigt udstyr. Det betyder omvendt, at kabler og ledninger uden stik, herunder kabler og ledninger "i endeløse baner", for eksempel til anvendelse i elinstallationer, ikke er omfattet af producentansvaret. I praksis skal der altså være tale om et kabel eller en ledning, som umiddelbart er anvendelig til sit formål, uden at der er behov for yderligere installation eller forarbejdning, for at det er omfattet af producentansvaret.

For at vurdere hvilken kategori af elektronik et kabel eller en ledning tilhører, er det nødvendigt at se på, hvordan det forhandles. Kabler og ledninger, der er en del af et andet hovedprodukt, for eksempel IT-udstyr, lamper og armaturer eller andet elektrisk udstyr og sælges i samme pakning som hovedproduktet, kategoriseres i samme kategori som hovedproduktet. Kabler og ledninger, der ikke har et specifikt anvendelsesformål (f.eks. en almindelig forlængerledning), eller andre kabler med specifik anvendelse, men som sælges som selvstændigt produkt, registreres i kategori 5 (småt udstyr) eller kategori 4 (stort udstyr), hvis udstyrets ydre mål er over 50 cm i sammenrullet tilstand (f.eks. en kabeltromle).

Vurderingen af om udstyret er til brug for erhverv eller husholdninger afhænger ikke af hvem der køber udstyret, men om udstyret kun kan anvendes til erhvervsbrug eller om det er en art, som sandsynligvis også kan anvendes af husholdninger. For kabler og ledninger kan det for eksempel være tykkelsen på kablet eller udformningen af stikket, som afgør om et kabel udelukkende er til erhvervsbrug.

Hvilken betydning har det?

Kabler og ledninger som er omfattet af producentansvaret skal indberettes i producentansvarsregistret af den første virksomhed, som markedsfører dem i Danmark. Det betyder, at kablerne indgår i den samlede mængde af markedsført elektrisk og elektronisk udstyr i Danmark. Producenten er herefter underlagt kravene om indsamling, tilbagetagning og særskilt håndtering af kablerne og ledningerne, når de er udtjent. For kabler og ledninger til brug for husholdninger betyder det, at udstyret indgår i tildelingsordningen for den relevante elektronikfraktion og indsamles gennem de kommunale indsamlingsordninger.

Eksempler på forskellige typer af kabler og ledninger

Konfektionerede

Kabler og ledninger med stik eller andre forbindelsesled i enderne omtales som konfektionerede og betragtes som færdigt elektrisk eller elektronisk udstyr. Det betyder, at kablet eller ledningen er omfattet af producentansvaret. Konfektionerede kabler og ledninger kommer i mange forskellige former og størrelser. Det er derfor nødvendigt at foretage den ovenfor beskrevne vurdering, for at afgøre hvilken kategori og slutbruger udstyret hører til i. De fleste konfektionerede kabler og ledninger vil dog falde i kategorien småt udstyr og være beregnet til brug af husholdninger. En almindelig forlængerledning eller stikdåse vil således typisk udgøre småt udstyr til husholdninger, men kan også være stort udstyr afhængig af størrelsen. Nogle kabler og ledninger har en beskaffenhed, så de ikke sandsynligvis kan anvendes af private husholdninger, for eksempel kan fødekabler til anvendelse med byggestrøm efter omstændighederne udgøre udstyr til erhvervsbrug. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at kriteriet ikke er om udstyret normalvis sælges til erhverv, men om udstyret sandsynligvis kan anvendes af husholdninger.

Ikke-konfektionerede

Simple kabler og ledninger, som ikke er konfektioneret med stik eller andre forbindelsesled, betragtes som komponenter på linje med andre komponenter, der indgår i konstruktionen af det færdige udstyr. Det betyder, at kabler og ledninger med løse ender, ikke i sig selv udgør elektrisk og elektronisk udstyr, fordi de skal forarbejdes yderligere eller installeres i andet udstyr, før de kan anvendes til sit formål. Det er således ikke nødvendigt at registrere markedsføringen af ikke-konfektionerede kabler og ledningerne. De ikke-konfektionerede kabler og ledninger bliver først omfattet af producentansvaret, når de konfektioneres eller installeres i andet udstyr, hvorefter de er omfattet af dette udstyrs kategorisering og slutbruger.

Monteret på elektrisk og elektronisk udstyr

Kabler og ledninger som er blevet monteret på andet elektrisk og elektronisk udstyr betragtes som en del af udstyret. Det betyder, at kabler og ledninger som for eksempel er monteret bag på en vaskemaskine eller et køleskab er omfattet af producentansvaret for det pågældende udstyr. Kablet eller ledningen indgår som en komponent i det færdige udstyr og er med til at sikre, at det fungerer korrekt. Det betyder også, at vægten af kablet eller ledningen skal indberettes som en del af udstyrets samlede vægt, når der indberettes markedsførte og indsamlede mængder. Det er derfor vigtigt, at kablerne og ledningerne indsamles sammen med udstyret, da der ellers vil opstå en difference mellem det markedsførte og indsamlede udstyr.

Løse kabler solgt sammen med elektrisk og elektronisk udstyr

Kabler og ledninger som sælges sammen med andet elektrisk og elektronisk udstyr, og som er beregnet til anvendelse sammen med dette udstyr for at det kan fungere korrekt, betragtes som en del af udstyret. Det betyder, at strømforsyningen som for eksempel følger med en computer eller et fjernsyn er omfattet af producentansvaret for det pågældende udstyr. Strømforsyningen betragtes i den forbindelse som en komponent til hovedudstyret og skal indberettes som en del af udstyrets samlede vægt, når der indberettes markedsførte og indsamlede mængder i den kategori hovedudstyret tilhører. Det er derfor vigtigt, at kablerne og ledningerne indsamles sammen med udstyret, da der ellers vil opstå en difference mellem det markedsførte og indsamlede udstyr.

En strømforsyning der sælges separat som en reservedel udgør derimod et selvstændigt udstyr, som skal indberettes i den relevante kategori. I praksis kan det dog være vanskeligt at skelne mellem om strømforsyningen er selvstændigt udstyr eller hører sammen med noget stort eller småt udstyr, når det indsamles. Det må derfor forventes, at kabler og ledninger solgt sammen med stort udstyr, ofte vil havne i småt udstyr ved indsamlingen.

Dansk Producentansvar
Vester Farimagsgade 3, 2.
DK-1606 København V
Tlf. 3915 5161

E-mail: info@producentansvar.dk
Web: www.producentansvar.dk